

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

93.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 19-го Ноября — 1835 — Wilno. Wtorek. 19-go Listopada.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 12-го Ноября.

Придворныя Новости.

8-го Ноября.

Сегодня въ пятницу, Лордъ *Дуремъ*, Посоль Е. В. Короля Великобританскаго, имѣлъ счастье представляться въ аудіенціи Его Императорскому Величеству, въ которой поднесъ Государю Императору, свою вѣрющую грамоту; потомъ Ея Императорскому Величеству и Его Императорскому Высочеству Государю Цесаревичу Наслѣднику Престола. Послъ сего Г. Артуръ *Кеннаиртъ*, принадлежащій къ Посольству, имѣлъ честь быть представлень Ихъ Величествамъ и Его Императорскому Высочеству, а Г. Артуръ *Мадженнисъ* находящійся также при Посольствѣ, Государю Цесаревичу Наслѣднику.

11-го Ноября.

Вчера, въ Воскресенье, Графиня *Дуремъ*, супруга Чрезвычайнаго и Полномочнаго Посла Е. В. Короля Великобританскаго, имѣла счастье представляться Ея Величеству Государынѣ Императрицѣ, а потомъ Ея Императорскому Высочеству Государынѣ Великой Княжнѣ *МАРИИ НИКОЛАЕВНѢ*; Князь *Бутера*, Чрезвычайный Посланникъ и Полномочный Министръ Е. В. Короля Обихъ - Сицилій, представлялся въ аудіенціи Его Величеству Государю Императору, въ которой имѣлъ честь Его Величеству поднести свои вѣрющія Грамоты. Послъ сей аудіенціи, Князь *Бутера* принять былъ Ея Императорскимъ Величествомъ и Его Императорскимъ Высочествомъ Цесаревичемъ Наслѣдникомъ. Въ сей же день Г. *Рейнгартъ*, Секретарь Виртембергской миссіи и Графъ *Кастельново*, Секретарь Сардинской миссіи, имѣли честь представляться Ихъ Императорскимъ Величествамъ и Его Императорскому Высочеству Великому Князю Наслѣднику. (J. d. S. P.)

— Высочайшимъ Приказомъ, 17-го Октября, назначены: Командиръ 2-й бригады 4-й Легкой Кавалерійской дивизіи, Генераль-Маіоръ *Смиттенъ 1-й*, состоятъ по Кавалеріи; Командиръ 1-й бригады 2-й Уланской дивизіи, Генераль-Маіоръ *Чернявскій*, Командиромъ 2-й бригады 4-й Легкой Кавалерійской дивизіи; Командиръ 1-й бригады 1-й Легкой Кавалерійской дивизіи, Генераль-Маіоръ *Панютинъ 2-й*, Командиромъ 1-й бригады 2-й Уланской дивизіи; состоящій по Кавалеріи, Генераль-Маіоръ *Кусовниковъ*, Командиромъ 1-й бригады 1-й Легкой Кавалерійской дивизіи; Лейбъ-Гвардіи Коннаго полка Полковникъ *Ознобишинъ 1-й*, Командиромъ Сумскаго Гусарскаго полка; Командиръ 2-й бригады 5-й Пѣхотной дивизіи, Генераль-Маіоръ *Богдановъ - Калининскій*, состоятъ по Внутренней Стражѣ; Командиръ 2-й бригады 13-й Пѣхотной дивизіи, Генераль-Маіоръ *Потемкинъ*, состоятъ по Артиллеріи; Украинскаго Егерскаго полка Полковникъ *Литвиновъ 1-й*, Командиромъ сего полка; Военный Губернаторъ г. Каменецъ - Подольска и Гражданскій Губернаторъ Подольской Губерніи, состоящій по Арміи Генераль-Лейтенантъ *Турганиновъ 1-й*, Комендантомъ въ г.

ВІАДОМОСІИ КРАЈОВЕ.

Санкт-Petersburg, dnia 12 Listopada.

Nowiny Dworu.

Dnia 8 Listopada.

Dzisiaj w Piątek, Lord *Durham*, Ambassador N. Króla Jmci Brytanii Wielkiej, był przez Cesarza Jegomości przyjmowany na audyencyi, na której Jego Cesarskiej Mości złożył swe listy wierzytelne. Poseł przyjmowany był potem przez JEJ CESARSKĄ MOŚĆ i JEJ CESARSKĄ WYSOKOŚĆ PANA CESARZEWICZA WIELKIEGO XIĘCIA NASTĘPCĘ. Po tych audyencyach P. Arthur *Kennairt*, należący do Poselstwa, miał honor być przedstawianym NAJJAŚNIEYSZEMU CESARSTWU ICHMOŚĆ i JEJGO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI. P. Arthur *Magennis*, również zostający przy Poselstwie, miał honor być przedstawianym PANU WIELKIEMU XIĘCIU NASTĘPCY.

Dnia 11.

Wczora w Niedzielę, Hrabina *Durham*, małżonka Pełnomocnego i Nadzwyczajnego Posła N. Króla Jmci Brytanii Wielkiej, była przyjmowaną przez NAJJAŚNIEZĄ CESARZOWĄ JEYMOŚĆ, a potem przez JEJ CESARSKĄ WYSOKOŚĆ PANIĄ WIELKĄ XIĘŻNĘ *MARYĄ*; Xiążę *Butera* Poseł Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny N. Króla Jmci Obojey-Sycylii przyjmowany był na audyencyi przez NAJJAŚNIEYSZEGO CESARZA JEYMOŚCI, i miał honor JEJGO CESARSKIEJ MOŚCI złożyć swe listy wierzytelne. Po tej audyencyi, Xiążę *Butera* przyjmowany był przez JEJ CESARSKĄ MOŚĆ i JEJGO CESARSKĄ WYSOKOŚĆ CESARZEWICZA WIELKIEGO XIĘCIA NASTĘPCĘ. Tegoż dnia, P. *Reinhardt*, Sekretarz legacyi Wirtembergskiej, i Hrabia *Castelnovo*, Sekretarz legacyi Sardynskiej, mieli honor być przedstawiani NAJJAŚNIEYSZYM CESARSTWU ICHMOŚĆ i JEJGO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI CESARZEWICZOWI WIELKIEMU XIĘCIU PANU NASTĘPCY Tronu. (J. d. S. P.)

Przez Najwyższy Rozkaz dzienny, 17go Października, назначени: Dowódzca 2giey brygady 4tey lekkiej Kawaleryyskiej dywizyi, Jenerał-Major *Smitten 1szy*, liczyć się w Kawaleryi; Dowódzca 1szej brygady 2giey Ułańskiej dywizyi, Jenerał-Major *Czerniawski*, Dowódzca 2giey brygady 4tey lekkiej Kawaleryyskiej dywizyi; Dowódzca 1szej brygady 1szej lekkiej Kawaleryyskiej dywizyi, Jenerał-Major *Paniutin 2gi*, Dowódzca 1szej brygady 2giey Ułańskiej dywizyi; liczący się w Kawaleryi, Jenerał-Major *Kusownikow*, Dowódzca 1szej brygady 1szej lekkiej Kawaleryyskiej dywizyi; Leyb-Gwardyi półku Konnego Półkownik *Oznobiszin 1szy*, Dowódzca półku Sumskiego Huzarów; Dowódzca 2giey brygady 5tey dywizyi pieszey, Jenerał-Major *Bohdanow - Kaliński*, liczyć się w wewnętrzney straży; Dowódzca 2giey brygady 13tey dywizyi pieszey, Jenerał-Major *Potemkin*, liczyć się w Artylleryi; Ukrainskiego półku Strzelców Półkownik *Litwinow 1szy*, Dowódzca tegoż półku; Wojenny Gubernator m. Kamienca-Podolskiego i Cywilney Gubernator Podolskiej Gubernii, liczący się w Armii Jenerał-Porucznik *Turczaninow 1szy*, Komendantem miasta Kijowa; liczący się w Armii Jenerał-Major *Dometi*, Dowódzca 2giey

Кіевъ; состоящій по Арміи Генераль-Маіоръ *Домети*, Командиромъ 2-й бригады 13-й Пѣхотной дивизіи; состоящій по Арміи Генераль-Маіоръ *Карловицъ*, Командиромъ 2-й бригады 5-й Пѣхотной дивизіи; Кіевскій Комендантъ, Генераль-Маіоръ *Трузсонъ 2-й*, Комендантомъ въ кр. Замосць. (Р. И.)

— Высочайшими Грамотами 25-го Октября Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами: Ордена *Св. Андрея Первозваннаго*, Инспекторъ всей Поселенной Кавалеріи, Генераль отъ Кавалеріи Графъ *Виттъ*, и *Св. Владимира 1-й степени*, Командиръ 1-го Резервнаго Кавалерійскаго Корпуса, Генераль отъ Кавалеріи *Никитинъ*.

— Высочайшимъ Приказомъ (въ г. Курскѣ, 22-го Октября), исключены изъ списковъ умершіе: Командиръ Гвардейскаго экипажа, Контръ-Адмираль *Шингаревъ 1-й*, и Командиръ 22-го Флотскаго экипажа и корабля *Нарва*, Капитанъ 1-го ранга *Тыртовъ 1-й*.

— По назначеніи Генераль-Лейтенанта *Турганинова* Комендантомъ въ г. Кіевъ, Всемилостивѣйше повелѣно уволнить его отъ должности Подольскаго Военнаго Губернатора.

— Бывшему Генераль-Интенданту 1-й Арміи, Дѣйствительному Статскому Совѣтнику *Лошкареву*, Всемилостивѣйше повелѣно быть Подольскимъ Гражданскимъ Губернаторомъ.

— Предсѣдатель Тобольской Казенной Палаты, Коллежскій Совѣтникъ *Климышъ*, Всемилостивѣйше уволенъ отъ сей должности, съ причисленіемъ его къ Министерству Финансовъ, а на мѣсто его, Высочайше повелѣно быть Предсѣдателемъ сказанной Палаты, состоящему въ Министерствѣ Внутреннихъ Дѣлъ для особыхъ порученій, Коллежскому Совѣтнику *Мессингу*.

— Состоящему въ должностъ Правителя Бѣлостокской Области, Статскому Совѣтнику *Гунаропуло*, Всемилостивѣйше повелѣно быть Правителемъ Бѣлостокской Области.

— Судьбою Вольнскаго Совѣтнаго Суда, согласно поднесенному отъ Правительствующаго Сената докладу, Высочайше повелѣно быть старшему изъ числа избранныхъ Дворянствомъ кандидатовъ, Староконстантиновскому Узвдному Предводителю Дворянства *Кнолю*.

— Высочайшимъ Указомъ, Ноября 1-го числа, согласно представленію Министра Финансовъ, и Положенію Комитета Министровъ, повелѣно: безпошлинный привозъ хлѣба изъ за границы, дозволенный по 1-е Января 1836 года, Высочайшимъ Указомъ 28-го Декабря 1834 года, продолжить собственно для портовъ Эстляндской Губерніи и для Нарвскаго порта, по 1-е Января 1837 года, на прежнемъ основаніи.

— Высочайшими Указами, данными Придворной Конторѣ (въ Варшавѣ) Октября 6 (18) числа: Княжна *Ядвига Яблоновская* и Графиня *Маріанна Езерская*, Всемилостивѣйше пожалованы во Фрейлины къ Ея Императорскому Величеству; — (въ Бѣлой Церквѣ) Октября 12 ч.: Дочь покойнаго Оберъ-Церемоніймейстера Графа *Потоцкаго*, Графиня *Александра* и дочь Егермейстера Графа *Браницкаго* Графиня *Елисавета*, Всемилостивѣйше пожалованы во Фрейлины къ Ея Императорскому Величеству. — (въ Царской Селѣ) Октября 31 числа: Отставный Гвардіи Капитанъ Графъ *Николай Zubovъ* и служащій при Виленскомъ Военномъ Губернаторѣ 14 класса Графъ *Северинъ Грабовскій*, Всемилостивѣйше пожалованы: первый въ званіе Камергера, а послѣдній въ званіе Камеръ-Юнкера Двора Ея Императорскаго Величества, вмѣстѣ съ тѣмъ Высочайше повелѣно Графа *Zubova* переименовать въ Надворные Совѣтники.

— Государь Императоръ, усмотрѣвъ изъ всеподданнѣйшаго рапорта Пензенскаго Гражданскаго Губернатора о податяхъ и недоимкахъ за 1-ю половину 1835 года и изъ доставленныхъ Министромъ Финансовъ свѣдѣній, что взыскаю податныхъ недоимокъ около $\frac{1}{2}$ и оклада около $\frac{1}{3}$, Высочайше Повелѣть соизволилъ: объявить Пензенскому Гражданскому Губернатору особое Ея Величества удовольствіе за успѣшное взысканіе податей. (С. В.)

— Въ слѣдствіе представленія Г. Министра Финансовъ о дарованіи, по примѣру другихъ учебныхъ заведеній, правъ Государственной службы, преподающимъ разныя предметы въ Херсонскомъ Училищѣ Торговаго Мореплаванія, Ея Императорское Величество, по положенію Комитета Г. Министровъ въ 24 день минувшаго Сентября Высочайше повелѣть изволилъ: 1) состоящихъ въ ономъ Училищѣ Учителями: Математики, Геодезии, Астрономіи, Навигациі, Исторіи, Географіи, Корабельной Архитектуры, языковъ: Россійскаго, Итальянскаго, Греческаго и Турецкаго, считать въ двѣнадцатомъ классѣ, а Учителей рисованія и чистописанія въ четырнадцатомъ классѣ Государственной службы, если чи-

brygady 15tey dywizyi pieszey; liczący się w Armii Jenerał-Major *Karłowicz*, Dowódzcą 2giey brygady 5tey dywizyi pieszey; Komendant Kijowski, Jenerał-Major *Truzson 2gi*, Komendantem twierdzy Zamościa. (R. I.)

Przez Najwyższe Dyplomata, 25go Października, Najłaskawiey mianowani Kawalerami: orderu *S. Andrzeja Apostoła pierwszego wezwania*, Inspektor całej osiedlonej Kawaleryi, Jenerał-Kawaleryi, Hrabia *Witt*, i *S. Włodzimierza 1go stopnia*, Dowódzca 1go Odwodowego Korpusu Jazdy, Jenerał-Jazdy *Nikitin*.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny (w m. Kursku, 22-go Października), wykreśleni z kontroli zmarli: Dowódzca Ekwipażu Gwardyi, Kontr-Admirał *Szyszmarew 1szy*, i Dowódzca 22go Ekwipażu Floty i okrętu *Narwy*, Kapitan 1ey rangi *Tyrtow 1szy*.

— Po назначеніи Jenerał-Porucznika *Turczaninowa*, Komendantem m. Kijowa, Najłaskawiey rozkazano uwolnić go od obowiązków Podolskiego Wojennego Gubernatora.

— Byłemu Jenerał-Intendentowi 1szey Armii, Rzeczywistemu Radcy Stanu *Łoszkarewu*, Najłaskawiey rozkazano bydź Podolskim Cywilnym Gubernatorem.

— Prezydent Tobolskiej Izby Skarbowey, Radca Kollegialny *Klimsz*, Najłaskawiey uwolniony od tego obowiązku, z przyłączeniem do Ministerium Skarbu, a na jego miejsce Najwyżey rozkazano bydź Prezydentem teyże Izby, zostającemu w Ministerium Spraw Wewnętrznych do szczególnych poleceń, Radcy Kollegialnemu *Messingowi*.

— Zostającemu w obowiązkach Rządzcę Obwodu Białostockiego, Radcy Stanu *Hunaropulo*, Najłaskawiey rozkazano bydź Rządzcą Obwodu Białostockiego.

— Sędzią Wołyńskiego Sumniennego Sądu, stosownie do podanego od Rządzącego Senatu przełożenia, Najwyżey rozkazano bydź Starszemu z liczby wybranych przez Dworzanstwo Kandydatów, Starokonstantynowskiemu Marszałkowi Powiatowemu Dworzanstwa, *Anolowi*.

— Przez Najwyższy Ukaz, 1go Listopada, zgodnie z przedstawieniem Ministra Skarbu i postanowieniem Ministrów, rozkazano: bezpośliznowy przywóz zboża, dozwolony do 1go Stycznia 1836 roku, Najwyższym Ukazem 28go Grudnia 1834 roku, przedłużyć właściwie dla portów Gubernii Estońskiej i dla Portu Narwskiego, do 1go Stycznia 1837 roku na dawniejszey osnowie.

— Przez Najwyższe Ukazy, do Kantoru Dworu (w Warszawie), 6go (18go) Października wydane: Xiężniczka *Jadwiga Jabłonowska* i Hrabianka *Maryanna Sezerska*, Najłaskawiey mianowane Freylinami Najjaśniejszey Cesarzowej Jęmości; — (w Białey Cerkwi) Obrzędów Hrabi *Potockiego*, Hrabianka *Alexandra* i córka Łowczego Hrabi *Brańickiego*, Hrabianka *Elżbieta*, Najłaskawiey mianowane Freylinami Najjaśniejszey Cesarzowej Jęmości; — (w Carskim-Siele) Października 31go: Odstawny Kapitan Gwardyi, Hrabia *Nikołaj Zubow* i zostający przy Wileńskim Wojennym Gubernatorze 14tey klasy, Hrabia *Seweryn Grabowski*, Najłaskawiey mianowani Kancerkami Dworu Jego Cesarzkiej Mości, a razem Najwyżey rozkazano Hrabig *Zubowa*, mianować Radcą Dworu.

— Cesarz Jęmość, dostrzegłszy z najpoddanniejszego raportu Penzeńskiego Cywilnego Gubernatora, o podatkach i niedopłatach za 1szą połowę 1835 roku, i z podanych przez Ministra Skarbu wiadomości, że uzyskano podatkowych niedopłat około $\frac{1}{2}$ i podusznych podatków około $\frac{1}{3}$, Najwyżey Rozkazać raczył: oświadczyć Penzeńskiemu Cywilnemu Gubernatorowi szczególne Jego Cesarzkiej Mości zadowolenie za śpieszne uzyskiwanie podatków. (С. S.)

— Na skutek przedstawienia P. Ministra Skarbu, o darowanie, na wzór innych szkolnych zakładów, praw służby Państwa, dającym różne przedmioty w Chersońskiej Szkole Żeglugi Handlowey, Jego Cesarzka Mość, po nastąpieniu postanowieniu Komitetu PP. Ministrów w dniu 24 zeszłego Września, Najwyżey rozkazać raczył: 1) będących w tej Szkole Nauczycieli: *Matematyki, Geodezji, Astronomii, Nawigacji, Historji, Jeografii, Budownictwa Okrętowego, języków: Rossyyskiego, Włoskiego, Greckiego i Turckiego*, uważać w dwónastey klassie, a Nauczycieli rysunków i kaligrafii w czternastey klassie służby Państwa, jeżeli rangi wyższej nie mają, i utwierdzać ma w tych rangach Rządzący Senat, po wysłużeniu przez nich czterech lat

на выше не имѣютъ, и утверждать въ сихъ чинахъ Правительствующему Сенату, по прослуженіи ими четырехъ лѣтъ въ учительскихъ званіяхъ въ ономъ Училищѣ, считая такой срокъ: вновь опредѣляющимся, со дня поступленія въ должность, состоящимъ же нынѣ въ ономъ Училищѣ, со дня изданія сего Положенія. Въ послѣдствіи производить ихъ въ слѣдующіе Чины на правахъ Учителей Уѣздныхъ Училищъ. 2) Всѣхъ Учителей, при увольненіи изъ Училища, награждать за двадцать лѣтъ безпорочной въ учительскомъ званіи службы, половинными пенсіями, а за двадцать пять полными пенсіями противъ окладовъ, получаемыхъ Учителями Уѣздныхъ Училищъ; за такое же служеніе свыше двадцати пяти лѣтъ опредѣлять имъ, за каждыя пять лѣтъ прибавку пятой части полной пенсіи. Пенсіи сіи производятъ изъ Государственнаго Казначейства. 3) Учителямъ носить мундиръ Министерства Финансовъ X-го разряда, по приложенію къ 526-й статьѣ продолженія къ III-му Тому Свода Законовъ. 4) Дома ихъ освободить отъ военнаго постоя, и 5) такими преимуществами пользуются только Учители, которые представятъ или Аттестаты Университетскіе, или установленныя свидѣтельства на учительское званіе. (Октября 26-го дня 1835 года.) (Спб. В.)

— 5-го Ноября началось публичное испытаніе воспитанниковъ Главнаго Педагогическаго Института, окончившихъ полный курсъ ученія. (Сбв. II.)

С а р а т о в ъ.

Галлеева комета усмотрѣна здѣсь 29-го Сентября, съ правой стороны созвѣздія Большой Медвѣдицы, и съ того времени, каждую ночь, видима ясно простыми глазами. (С. II.)

Е к а т е р и н б у р г ъ.

Галлееву комету, въ первый разъ, увидѣли здѣсь, простыми глазами, 27-го Сентября. Она была тогда на восточной сторонѣ Большой Медвѣдицы, и прошла это созвѣздіе къ западу въ четыре дня. (С. II.)

Б у к а р е с т ъ, 21-го Октября.

На всемъ пространствѣ Княжества Валахскаго и въ Молдавіи дожди продолжаютъ уже болѣе мѣсяца и наводненія отъ выступившихъ изъ береговъ рѣкъ были чрезвычайныя. — Хлѣбъ, едва послѣ жатвы сложенный въ копны, съ влажными колосьями, подвергнулся гниенію, и отъ того не смотря на низобильный необыкновенный урожай, цѣны на всѣ продукты возвысились. (Спб. В.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А в с т р і я.

Вѣна, 8-го Ноября.

5-го ч. с. м. Императоръ давалъ публичную аудіенцію, на коей была чрезвычайная тѣснота.

— Генералъ Графъ *Радецкий* вчера былъ у Императора на аудіенціи, и потомъ тотчасъ отправился въ Медіоланъ. Говорятъ что предполагаемая имъ преобразованія будутъ введены во всей арміи.

— Нѣсколько дней говорятъ здѣсь о важныхъ перемѣнахъ, касательно высшихъ должностей и чиновъ; между прочимъ, что Канцлеръ Графъ *Митровский* получить другое назначеніе, а Графъ *Хотекъ* Марграфъ Богемскаго Королевства, будетъ приглашенъ въ Вѣну.

— По новѣйшимъ донесеніямъ, полученнымъ изъ Лондона и Лисабона, путешествіе Принца Фердинанда *Саксенъ-Кобургскаго* послѣдуетъ скорѣе, нежели полагали. Герцогъ *Фердинандъ*, отецъ будетъ провожать сына черезъ Брюссель въ Лондонъ.

— Сегодня получено извѣстіе изъ Верхней Италіи, о появленіи холеры въ Падуѣ. (G. C.)

— Письмо изъ Стамбула изъ достовернаго источника доноситъ, что Князь *Милошъ*, во время совѣщанія съ Австрійскимъ Интернунціемъ, Барономъ *Штурмеромъ*, объявилъ о намѣреніи, посѣтить Вѣну въ Январѣ 1836 года, для принесенія поздравленія Е. В. Императору *Фердинанду* со вступленіемъ на престолъ. (D. P.)

Великобританія и Ирландія.

Лондонъ, 13-го Ноября.

Лордъ *Мельбурнъ* и Сиръ Джонъ *Гобгоузъ* вчера прибыли въ Лондонъ.

— Вчера, какъ въ день возведенія Лорда Мера въ сіе достоинство, была большая процессія съ обыкновенными обрядами изъ Мансіонъ-Гоузе въ Вестминстеръ, а потомъ дано было большое пиршество.

— Въ прошлый Вторникъ Парламентъ опять отсроченъ до 17-го Декабря. Обрядъ при семь случавъ исполненъ былъ Лордами *Денманомъ*, *Мельбурномъ* и *Гленельгомъ*. Кромѣ Генералъ-Прокурора не было при семь ни одного Члена Нижняго Парламента.

въ обязанностяхъ наuczycielskich в тей Szkole, licząc taki termin: nowo wchodzącym, od dnia wejścia do obowiązku; będącym zaś teraz в тей Szkole, od dnia wydania tego postanowienia. W dalszym czasie podnosić ich do rang następnych podługъ правъ Nauczycieli Szkół Powiatowych. 2) Wszystkich Nauczycieli, przy uwolnieniu ze Szkoły, nagradzać: за двадцѣть лѣтъ nieskazitelnej służby в станіе наuczycielskim, połowicznymi pensyami, а за двадцѣть лѣтъ, zupełnymi pensyami, podługъ wyznaczeń, pobieranychъ przezъ Nauczycieli Szkół Powiatowych; за taką służbę wyżej dwudziestu pięciu latъ назначать имъ, за кажде пять лѣтъ додатокъ пятеи części zupełnej pensyi. Pensye te wypłacać з Подскарбства Państwa. 3) Nauczyciele nosić mają mundurъ Ministerjumъ Skarbu, X-go rzędu, podługъ заłączenia до 526-go artykułu dalszego ciągu III-go Tomu Połączenia Praw. 4) Domy ихъ освободить отъ войскаго postojу, и 5) tychъ prerogatywъ używają ci tylko Nauczyciele, którzy złożą albo Attestaty Uniwersyteckie, albo ustanowione świadectwa на станъ Nauczycielski. (Października 26-go dnia 1835 roku.) (G. S. P.)

— Dnia 5-go Listopada zaczął się publiczny popis uczniówъ Głównego Pedagogicznego Instytutu, którzy ukończyli kursъ naukъ. (P. P.)

S a r a t o w.

Комета Halleja поstrzeżony tu został 29-go Września, з prawej strony konstellacyi Niedźwiedzicy-Wielkiej, и odtąd, co nocъ wyraźnie się daje widzieć gołymъ okiemъ. (P. P.)

Е к а т е р и н б у р г.

Кометę Halleja pierwszy razъ tu поstrzeżono, gołymъ okiemъ, 27-go Września. Był onъ wtedy на wschodniej stronie Niedźwiedzicy-Wielkiej, и przeszedł tę konstellacyę ku zachodowi we cztery dni. (P. P.)

B u k a r e s t, 21-go Października.

На całej przestrzeni Księstwa Wołoszczyzny и въ Moldawii, dżdże więcej miesiąca już trwają, и powodzie od wylewu rzekъ były nadzwyczajne. — Zboże, zaledwo żęте и в kopy з mokremi kłosami złożone, gnić zaczęło, а zład, pomimo nadzwyczajny urodzay, ceny wszystkichъ produktówъ poszły w górę. (G. S. P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A U S T R Y A.

Wiedeń, dnia 8 Listopada.

Dnia 5-go b. m. давалъ Cesarzъ posłuchanie publiczne, на którymъ byłъ natłokъ nadzwyczajny.

— Jenerałъ Hrabia *Radecki*, miałъ wczora posłuchanie u Cesarza, po czymъ wyjechałъ zarazъ do Medyolanu. Mówią, że projektowane przezъ niego reformy, będą zaprowadzone в całymъ woysku.

— Od dni kilku mówią tu о ważnychъ zmianachъ do wyższychъ urzędówъ и godności; między innymiъ Kanclerzъ Hr. *Mitrowski*, ma dostać nowe przeznaczenie, а Hr. *Chotek*, Burgrabia Królestwa Czeskiego, będzie powołany do Wiednia.

— Wedługъ najnowszychъ doniesień, otrzymanychъ з Londynu и Lisbony, podróżъ Xięcia Ferdynanda *Sasko-Koburgskiego* do Lisbony, nastąpi daleko prędzej, aniżeli sądzono. Xiąże *Ferdynandъ*, oyciec, towarzyszyć będzie synowi przezъ Bruxellę do Londynu.

— Dzisiaj otrzymaono doniesienia ze Włochъ wyższychъ, о pokazaniu się cholery в Padwie. (G. C.)

— Listъ з Стамбулу, pochodzący з źródła godnego wiary, donosi; że Xiąże *Milosz*, mającъ naradę з Internuncyuszemъ Austriackimъ, Baronemъ *Stürmer*, oświadczyłъ mu zamiarъ przybycia do Wiednia в miesiącu Stycznіu roku przyszłego 1836, celemъ powinszowania N. Cesarzowi *Ferdynandowi* wstąpienia на tronъ. (D. P.)

WIELKA BRYTANIA I IRLANDYA.

Londyn, dnia 10 Listopada.

Lordъ *Melbourn* и Sirъ Johnъ *Hobhouse*, przybyli wczora do Londynu.

— Wczora, jako в dzieńъ installacyi Lorda Majora, odbyła się wielka processya з zwyczajnymъ obrządkiemъ, з Mansion-House do Westminsteru, а potemъ nastąpiła wielka uczta.

— Parlamentъ odroczoney zostałъ znowu zeszłego wtorku do dnia 17-go Grudnia. Dopełnili tego obrzędu, Lordowie *Denmann*, *Melbourn* и *Glenelg*. Oprócz Prokuratora Jeneralnego, nie było przy тѣмъ ani jednego з Członkówъ Izby Niższej obecnego.

— Сюда прибылъ изъ Парижа Турецкій Посланникъ *Решидъ-Бей*.

— По донесеніямъ изъ Лиссабона, отъ 5-го Ноября, бракосочетаніе Королевы *Д. Маріи* съ Принцемъ *Саксенъ-Кобургскимъ*, будетъ совершено въ первыхъ числахъ Декабря.

— *Times* по поводу прибытія Чрезвычайнаго Посланника Высокой Порты *Решидъ-Бей*, замѣчаетъ, что Турція занимается нынѣ ходомъ политическихъ дѣлъ за границею, чего прежде она не дѣлала. Въ сопровожденіи *Решидъ-Бей* находятся, *Нури-Еффенди*, его первый Секретарь Посольства, тотъ самый, который прежде въ семь же званіи былъ при *Намикъ-Пашивъ*, и переводчикъ. Оба они имѣли уже совѣщаніе въ Департаментъ Иностранныхъ Дѣлъ.

— *Courrier* увѣрняетъ, что Правительство получило изъ Мадрита требованіе, о доставкѣ полнаго вооруженія на 50-тысячъ войска; каждую недѣлю будетъ отправляться транспортъ съ военными припасами на 5,000 человекъ. (G. C.)

— Императорско-Россійскій Посланникъ позавчера давалъ блистательный обѣдъ, на которомъ находились: Князь Павелъ *Ливенъ*, Лордъ *Мельбурнъ*, Графъ *Минто* съ супругою, Лордъ *Голландъ* съ супругою; Г. Фридрихъ *Ламбъ*, а также и нѣсколько знатныхъ особъ.

— *Times* отъ 7-го ч. начинается свой номеръ теми словами: „Положеніе нашихъ Министровъ становится часъ отъ часу затруднительнѣе и чѣмъ болѣе стараются защищать ихъ, тѣмъ хуже избираемы къ тому средства“ (D. P.)

НИДЕРЛАНДЫ.

Гага, 2-го Ноября.

Въ одной статьѣ, помѣщенной въ изданіи: *Amst. helmtische Zeitung*, и имѣющей заглавіе *Политическое положеніе нашего Государства*, сказано: „Ограды были слова: Нидерланды и Бельгія, встрѣчаемыя въ рѣчи, произнесенной Его Величествомъ Королемъ при открытіи Генеральныхъ Штатовъ. Это показываетъ, по крайней мѣрѣ, что ожиданія Нидерландской націи не обманулись, что верховный глава Государства самъ считаетъ Нидерланды отдѣльнымъ отъ Бельгіи Государствомъ. Мы слышали изъ устъ Монарха, слово: *Бельгія*, и каждый Нидерландецъ повторилъ его съ радостію. — Теперь, когда Король произнесъ: *Нидерланды и Бельгія*, никто ни въ отечествѣ нашемъ, ни въ чужихъ Государствахъ, не можетъ уже сомнѣваться въ намѣреніяхъ Правительства. Они успокоиваютъ насъ въ разсужденіи нашей будущности, и мы считаемъ это тѣмъ болѣе важнымъ, что теперь Бельгійскіе фабриканты и купечество, равномѣрно и всѣ безпокойные люди въ Бельгіи, занятые только интригами и замыслами, увидятъ, что Голландія не раздѣляетъ ихъ надеждъ.“ (Спб. В.)

БЕЛЬГІЯ.

Брюссель, 2-го Ноября.

(Изъ Брюссельскихъ Журналовъ)

Палата Представителей созвана къ 10 Ноября. Въ сей разъ также засѣданія Палаты не будутъ открыты рѣчью Короля. Палаты немедленно приступятъ къ разсмотрѣнію проектовъ законовъ, которые остались отъ послѣдняго собранія законодательныхъ сословій. — Министерство предложитъ сначала расписаніе Государственныхъ доходовъ и расходовъ на 1836 годъ.

— 25-го Ноября послѣдуетъ открытіе Католическаго Университета въ Левенъ. (Спб. В.)

ФРАНЦІЯ.

Парижъ, 10-го Ноября.

Россійскій и Австрійскій Посланники третьяго дня вечеромъ были приняты Королемъ.

— Одна Министерская газета доноситъ сегодня о прибытіи *Орлеанскаго* Герцога въ Бастію (на о. Корсикъ.)

— Г. *Бассано* назначенъ Секретаремъ Посольства въ Мадридъ, а его преемникомъ въ Брюссель Г. *д'Оссонвилъ*.

— Находящіеся въ Парижѣ Морскіе Офицеры всѣхъ чиновъ, изъ уваженія къ памяти Графа *Рильи*, вознамѣрились день и ночь поочередно, до самыхъ похоронъ, стоять на стражѣ при гробѣ усопшаго. (A.P.S.Z.)

— Княгиня *Ливенъ* намѣрена отправиться въ Неаполь. Князя Александра *Ливена*, назначеннаго Секретаремъ при дѣлѣ Россійскомъ Посольствѣ, вскорѣ ожидаютъ въ Парижѣ.

— Говорятъ, что званіе Великаго Канцлера Почетнаго Легіона будетъ уничтожено, и по сей-то причинѣ Генераль *Себастьяни* возвращается въ Лондонъ.

— Коммиссару Полиціи Г-ну *Перессъ*, арестовав-

— Прибылъ ту зъ Парижа *Reszid-Bey*, Посетъ Турецкі.

— Подług doniesień z Lisbony daty 5go Listopada, zameżcie Królowey *Donny Maryi* z Xięciem *Sasko-Koburgskim*, ma bydź w pierwszych dniach Grudnia dopełnione.

— *Times* uważa z powodu przybycia *Reszid-Beja*, Posła nadzwyczajnego W. Porcy, że Turcyja zajmuje się teraz biegiem interesów politycznych za granicą, czego dawniey nigdy nie czyniła. W towarzystwie *Reszida* znajduje się *Nuri-Effendi*, pierwszy jego Sekretarz legacyi, ten sam, który był dawniey w témże znaczeniu przy *Namik* Baszy; takż znajduje się tłumacz. Obadwa mieli już konferencyą w biurze interesów zagranicznych.

— *Courrier* zapewnia, że nadeszły do Rządu zapotrzebowania z Madrytu, o dostawę kompletnego uzbrojenia na 50-tysięczne wojsko; co tydzień odeydzie transport z uzbrojeniem na 5,000 ludzi. (G. C.)

— Ambassador Cesarско-Rossyyski dawał onegdaj świetny obiad, na którym się znajdowali: Xiążę *Paweł Lieven*, Lord *Melbourne*, Hrabia *Minto* z małżonką swoją, Lord *Holland* z małżonką swoją, P. Fryderyk *Lamb*, oraz kilka innych znakomych osób.

— *Times*, pod d. 7 Listopada, zaczyna swój numer następującemi słowami: „Coraz więcej okazuje się przykrém położenie Ministrów naszych i zły charakter ich środków, im bardziej bronіć ich usiłują.“

НИДЕРЛАНДЫ.

Гага, 2го Listopada.

W artykule jednym, umieszczonym w piśmie: *Amstelmische Zeitung*, a mającym napis: *Polityczny Stan naszego Państwa*, wyrażono: „Ożywiające były słowa: Niderlandy i Belgia, napotymane w mowie, mianey przez Jego Królewską Mość, na zagajeniu Stanów Jeneralnych. Dowodzi to przynajmniej, że najwyższa głowa Państwa sam uważa Niderlandy za oddzielne od Belgii Państwo. Słyszeliśmy z ust Monarchy słowo: *Belgia*, i każdy Niderlandczyk powtórzył je z radością. — Teraz, kiedy Król je wymówił: *Niderlandy i Belgia*, nikt już w kraju naszym, ani w obcych Państwach, nie może powątpiwać, o zamiarach Rządu. Zaspakajają nas one względem naszey przyszłości, a co uważamy za tém ważniejszą, że teraz Belgicy fabrykanci i kupcy, równie jak i wszyscy niespokojni ludzie w Belgii, zajęci samemi tylko intrygami i knuciami, uyrzają, że *Hollandya* nie podziela ich nadziei.“ (G. S. P.)

БЕЛГІЯ.

Бруксель, 2го Listopada.

(Z Gazet Brukselskich.)

Izba Reprezentantów zwołana na 10ty Listopada. — Ten raz, także, posiedzenia Izby nie będą zagajane mową Króla. Izby niezwłocznie przystąpią do rozpatrzenia projektów prawa, które pozostały od ostatniego posiedzenia zgromadzeń prawodawczych. — Ministerjum przetoży nasamprzód budżet przychodów i rozchodów państwa na rok 1836ty.

— 25go Listopada nastąpi odkrycie Katolickiego Uniwersytetu w Lovanium. (G. S. P.)

FRANCYA.

Парижъ, dnia 10 Listopada.

Rossyyski i Austryacki Posłowie zawczora wieczoremъ przez Króla byli przyjęmowani.

— Jedna z gazet ministerjalnych donosi dzisiaj o przybyciu Xięcia *Orleañskiego* do Bastii.

— P. *Bassano* przeznaczony jest na Sekretarza Poselstwa w Madrycie, a na jego miejsce w Brukselli P. *D'Ossonville*.

— W Paryżu znajdujący się Oficerowie Marynarki wszystkich stopni postanowili, pamięć Hrabiego *Rigny* uczcić, przez odhywanie dzień i noc naprzemianny, aż do pogrzebu, straży przy ciele zmarłego. (A.P.S.Z.)

— Xiężna *Lieven* ma wyjechać do Neapolu. Xiążę *Alexander Lieven* mianowany Sekretarzem przy tutejszem Poselstwie Rossyyskiem, spodziewany jest wkrótce w Paryżu.

— Mówią, że godność Wielkiego Kanclerza Legii Honorowej będzie zniesiona, i z teyto przyczyny Jenerał *Sebastiani* wraca do Londynu.

— Kommissarzowi Policyi, Panu *Peres*, który are-

шему Графа *d'Эспанья*, предложено было 30,000 фр., дабы освободилъ его; но онъ не принялъ.

— *Морей* изъ арестантской переведенъ въ темницу Бисегрь.

— Говорятъ что въ Лилль будетъ учрежденъ провинціальный банкъ. Этотъ проектъ поддерживаеъ Министръ *Тьеръ*.

— Число лицъ, арестованныхъ въ Тулузѣ за принадлежность къ тайнымъ обществамъ, доходить до 41: между ними и два иностранца.

— Главный Штабъ Арміи, назначенной противу *Абдель-Кадера*, состоятъ будетъ: 1) Изъ Маршала *Клозеля*, Главнокомандующаго; 2) Генераль-Лейтенанта Барона *Ранателля*; 3) Генерала *Удино*, командующаго авангардомъ, къ которому будетъ принадлежать вся конница и 4 баталіона легкой пѣхоты; 4) изъ Генераловъ *Делшисель*, *Перрего* и *Оланжъ*.

— Генераль *Алардъ* постоянно пользуется отличнымъ уваженіемъ. Слышно, что многіе Французскіе Офицеры отправятся съ нимъ въ Лагору.

— Изъ Барцеллоны получены извѣстія отъ 29-го ч. прош. м. Карлисты проходятъ край во всѣхъ направленіяхъ и вѣрно овладѣли бы осаждаемымъ ими мѣстечкомъ *Сольсона*, если бы не храбрая защита со стороны малочисленнаго гарнизона, подкрѣпляемаго тамошнею милиціею. Генераль *Мина* употребляетъ всевозможное стараніе, дабы всю провинцію поставить въ оборонительное состояніе, но онъ и донынѣ еще не столь силенъ, чтобы выступить противу Карлистовъ. — Всѣ донесенія согласны въ томъ, что если Генераль *Кордова* успеетъ соединиться съ Англійскими баталіонами, тогда, имѣя болѣе 20,000 войска, можетъ онъ дѣйствовать решительно.

— *Journal de Paris* напечаталъ слѣдующее донесеніе Командира Англійскаго фрегата *Magicienne* къ военному Испанскому Начальству въ Астуріи: „Сію минуту получилъ я повелѣніе отъ главнаго Командира здѣшняго пристанища, Адмирала Сиръ В. *Гажъ*, дабы всѣми, состоящими въ моей власти средствами, поддерживать дѣло Королевы противу *Донъ-Карлоса* и его приверженцевъ.“

— Слышно, что *Колетти*, Греческій Посланникъ, нынѣ дѣлой мѣсяцъ пребывающій въ Парижѣ, приглашенъ въ Аѳины въ Министра Иностранныхъ Дѣлъ: поелику Графъ *Арманспергъ*, Канцлеръ Греціи, намеренъ отказаться отъ сей должности.

— Французская экспедиція въ Алжиръ обратила большее вниманіе дипломатовъ, нежели полагали. Она не только сдѣлала поводомъ къ недоверчивости со стороны Турецкаго Посланника въ Парижѣ; но даже говорятъ, что и Лордъ *Гренвилъ* требовалъ подробнѣйшихъ объясненій о сей экспедиціи. (G. C.)

11-го Ноября.

Третьяго дня Король и Королева Бельгійскіе посѣтили театръ Большой Оперы. Вчера въ полдень Маршалъ *Жераръ* имѣлъ аудіенцію у Короля Французовъ; вскорѣ потомъ Король отправился въ Нѣльи.

— По извѣстіямъ изъ Тулона отъ 9 ч., Герцогъ *Орлеанскій* 4-го ч. выѣхалъ изъ Бастіи.

— Сегоднешній *Мониторъ* содержитъ рапортъ Министра Торговли къ Королю, по поводу коего учреждена комиссія, для разсмотрѣнія вопроса: можетъ ли быть уменьшена нынѣшняя привозная пошлина съ заграничной селитры, по 52½ франк. съ центнера, по желанію купечества всѣхъ большихъ портовъ? Президентомъ Коммиссіи назначенъ Г. *Арвэ*; Члены же назначены отъ Министерствъ Военнаго, Морскаго и Торговли.

— Начальники многіхъ знатнѣйшихъ здѣсь торговыхъ домовъ, занимающіеся застрахованіемъ морскихъ убытковъ, принимали за недѣлю предъ симъ охотно таковыя же военныя за 2 и 2½ проц., а нынѣ постановили отнюдь не принимать ихъ ниже 5-ти процентовъ, по причинѣ болѣе и болѣе увеличивающихся запутанностей съ Правительствомъ Северо-Американскихъ Соединенныхъ Штатовъ.

— *Журналъ Првній* доноситъ, что Северо-Американскій Уполномоченный, по требованію своему получивъ вчера вечеромъ въ 10 часовъ паспорта, тотчасъ сдѣлалъ приготовленія къ отъезду въ слѣдующую Субботу (14 ч.), а носольскія бумаги отправилъ за нѣсколькое времени прежде. Сіая же газета присовокупляетъ, что Французское Правительство отозветъ также своего Уполномоченнаго изъ Вашингтона.

— 11-го ч. совершено погребеніе Графа *Риньи*.

— Нѣсколько дней Начальники разныхъ отдѣльныхъ здѣшней полиціи часто совѣтуются, на щетъ мѣръ предосторожности во время судопроизводства *Фіески*.

— Изъ Алжира увѣдомляютъ: „Г. *Кансонъ d'Аноне*, Перъ Франціи, закупилъ значительное пространство земли за 120,000 фр., съ намѣреніемъ насадить на ней 200,000 тутовыхъ деревъ и развести сахарный

штатовъ *Грабего d'Espagna*, отаровано 30,000 франк., ажебы уловилъ свего вѣзнія, але отары тей не пружялъ.

— *Morey* został przeniesiony z Conciergerie do więzienia Bicetre.

— Mówią, że w mieście Lille, będzie założony bank Departamentowy. Jestto przedmiot popierany przez Ministra *Thiers*.

— Liczba osób, aresztowanych w Tuluzie, za należenie do tajnych towarzystw, wynosi 41, między którymi jest 2ch cudzoziemców.

— Główny Sztab Armii, przeciw *Abdel-Kaderowi* przeznaczoney, składać się będzie: 1) z Marszałka *Clausel*, naczelnie dowodzącego; 2) z Jenerała-Porucznika *Barona Rapatel*; 3) z Jenerała *Oudinot*, dowodzącego przednią strażą, do której cała jazda i 4ry bataliony lekkiej piechoty należeć będą; 4) z Jeneratów *Desmichels*, *Perregaux* i *Aulanges*.

— Jenerał *Allard* ciągle jest przedmiotem wielkiego poważania. Słychać, że wielu Oficerów Francuzkich uda się z nim do Lahory.

— Z Barcellona są wiadomości pod dniem 29m zeszłego miesiąca. Karoliści przebywają kraj we wszystkich kierunkach, i zaledwie nie powiodło im się zdobyć obleganę przez nich miasteczko *Solsona*, gdyby nie waleczna obrona ze strony szczupłej załogi, wspieranej przez miejscową milicyą. Jenerał *Mina* dokłada wszelkiej usilności, aby całą prowincyą postawić w stanie obrony, dotąd jednak nie jest jeszcze dosyć mocny, ażeby mógł stanowczo przeciwko Karolistom wystąpić. — Wszystkie doniesienia zgadzają się na to, że jeżeli powiedzie się Jenerałowi *Kordovie*, połączyć z batalionami Angielskimi, natenczas, mając przeszło 20,000 woyska, będzie mógł przedsięwziąć stanowcze działania.

— *Journal de Paris* umieścił następującą odezwę Dowódcy Angielskiej fregaty *Magicienne*, do władzy woyskowej Hiszpańskiej w Asturii: „Właśnie w tей chwili otrzymałem rozkaz od Głównego Dowódcy na tutejszém stanowisku, Admirala *Sir W. Gage*, ażebym wszelkiemi, w mojej mocy zostającemi środkami, wspierał sprawę Królowej przeciwko *Don-Karlosowi* i jego stronnikom.“

— Słychać, że *Coletti*, Poseł Grecki, dopiero od miesiąca w Paryżu bawiący, jest powołany na Ministra interesów zagranicznych do Aten, z powodu zamierzonego usunięcia się od obowiązków, *Hrabiego Armanperg*, Kanclerza Grecyi.

— Wyprawa Francuzka do Algieru, zwróciła większą Dyplomatyków uwagę, aniżeli sądzono. Niedosyć na tém, że stała się powodem pewnego niedowierzania ze strony Posta Turckiego w Paryżu, ale zapewniają nadto, że nawet Lord *Granville*, zażądał bliższych o tей wyprawie objaśnień. (G. C.)

Dnia 11.

Zawczora Król i Królowa Belgów, byli w teatrze Wielkiej Opery. Wczora o południu Marszałek *Gérard* miał audyencyą u Króla Francuzów. Wnet potem Król udał się do Neuilly.

— Podług wiadomości z Tulonu pod 9tym, *Xiążę Orleański*, 4go z Bastii wyjechał.

— Dzisiejszy numer *Monitora* zawiera rapport Ministra Handlu do Króla, z powodu którego wyznaczona została Kommissya, mająca się zająć pytaniami: azaliby terażniejsze cło wchodowe od saletry zamorskiej, 52½ franków od centnaru, stosownie do życzenia stanu kupieckiego wszystkich większych portów, nie mogło być niższe. Prezydentem Kommissyi mianowany Pan *Argout*; Członkowie wyznaczeni są z Ministerjum Woyny, Marynarki i Handlu.

— Naczelnicy wielu znakomitszych tu domów handlowych, zajmujący się assekuracją morską, postanowili dzisiaj, zabezpieczenia strat wojennych, które przed 8mią jeszcze dniami ochotnie za 2 i 2½ od sta przyymowano, na przyszłość nie przyymować, niżey 5ciu procentów, a to skutkiem, coraz powiększających się, zawiktań z Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki Północney.

— *Dziennik Rozpraw* uwiadamia, że Pełnomocnik Północno-Amerykański, na żądanie swe, pasporta zawczora o godzinie 10tej rano otrzymawszy, natychmiast uczynił przygotowanie do wyjazdu w przyszłą sobotę (14go), a papiery poselstwa przed niejakim czasem wyprawił. Rząd Francuzki, dodaje też gazeta, pełnomocnika swego z Washingtonu także odwoła.

— Dnia 11go odbył się pogrzeb *Hrabiego Rigny*.

— Od kilku dni, Naczelnicy różnych oddziałów tutejszej Policji, często się naradzają, względem ułożenia środków ostrożności w czasie odbywania się sprawy *Fieschiego*.

— Z Algieru donoszą: „P. *Canson d'Anonay*, Par Francyi, zakupił rozległą przestrzeń ziemi, za 120,000 franków, mając na niej zasadzić 200,000 drzew morowych, i dla zaprowadzenia trzciny cukrowej, któ-

тростникъ, который можетъ произрастать весьма успѣшно. Тулуза, Лионъ, Парижъ и Руенъ, также покупаютъ земли и къ намъ присылаютъ на оныя колонистовъ; на послѣдней недѣлѣ прибыло ихъ 200 чел.

— Разнесся слухъ, что 3-го ч. с. м. опять произошло сраженіе между *Кордовою* и Карлистами при Витторіи. Сраженіе было весьма кровопролитно; но подробности онаго еще не извѣстны. — Карлистскій Генералъ *Гверге* въ донесеніи изъ Тауръ, въ Верхней Каталоніи, сообщаетъ отъ 1-го Ноября, что онъ укрѣпленные деревни Обіана и Серамола хотѣлъ взять приступомъ, но гарнизоны обоехъ сихъ мѣстъ мгновенно ушли. — По послѣднимъ донесеніямъ изъ Бордо, расположеніе Карлистскихъ войскъ въ Бискайскихъ областяхъ слѣдующее: Главнокомандующій Графъ *Эвѳа*, при Витторіи, имѣетъ три дивизіи хорошо обученныя съ ихъ артиллеріею и конницею. Первая дивизія изъ 7,500 человекъ подъ командою Генерала *Итуральде*; вторая изъ 6,600 подъ командою *Виллареали*; а третья изъ 8,600, подъ командою *Гомеца*. Сія послѣдняя вся состоитъ изъ Каталонцевъ, а всѣ изъ однихъ холостыхъ. Генералъ *Эвѳа* заслуженный воинъ и имѣетъ въ Государствѣ большое уваженіе.

12-го Нолября.

Генералъ *Себастьян* имѣлъ вчера у Короля аудіенцію.

— По извѣстіямъ изъ Аяччіо, Герцогъ *Орлеанскій* съ 4 на 5 ч. ночевалъ въ Corte; 5-го прибылъ въ Аяччіо, 6-е тамъ пробылъ, а 7-го ч. въ 11 часовъ предъ полуднемъ сѣлъ на корабль въ Африку. Герцогъ принимаемъ былъ повсюду съ восторгомъ.

— Говорятъ, что Испанскій Министръ *Алава*, до прибытія къ назначенному посольству въ Лондонъ, прежде поѣдетъ съ особыми порученіями въ Парижъ. (*A.P.S.Z.*)

— Президентъ Палаты Перовъ разослалъ циркуляръ, приглашая всѣхъ Членовъ оной: къ 16-му ч. въ заседаніе, для рѣшенія дѣла о 78 Апрельскихъ подсудимыхъ, о коихъ еще приговора не послѣдовало.

— По извѣстіямъ изъ Байонны, оба Инфанта *Донъ-Карлосъ* и *Д. Себастьянъ*, 7-го ч. с. м. находились въ Оярзумъ, съ 10 баталіонами своего войска, расположенными между Толосою и Французскою границею. Четыре баталіона стояли между Оярзумъ и Фуэнтарабіа, гдѣ былъ и Сегастибельда. 15-ты баталіоны находились въ окрестности Ангра, а три другіе съ однимъ эскадромъ конницы отравились въ Аррагонію. Португальская дивизія 25 ч. прош. м. вступила въ Замору. 5 ч. с. м. *Мина* объявилъ, что національная Барселлонская гвардія, будетъ впредь служить безъ жалованья. За сію сумму сформированъ будетъ корпусъ конныхъ волонтеровъ, изъ коихъ каждый будетъ получать на день по 5 реаловъ. 7-го числа вечеромъ въ Фигверасъ произошло небольшое возмущеніе, которое тотчасъ усмирено. Карлисты расположены въ окрестностяхъ Героны и Кампредона. (*G. C.*)

13-го Нолября.

Король вчера 3 часа занимался совѣщаніемъ съ Министрами, послѣ котораго тотчасъ Князь *Таллейранъ* имѣлъ съ Королемъ разговоръ.

— Король и Королева Бельгійскіе, третьяго дня отсюда уже возвратились въ Брюссель. Отъѣздъ Ихъ послѣдовалъ такъ тихо, что издатели здѣшнихъ газетъ не имѣли еще вчера ни малѣйшаго о семъ извѣстія.

— Между Префектами Департаментовъ произошли разныя перемѣны.

— Генералъ *Алардъ* получилъ Командорскій крестъ ордена Почетнаго Легіона.

— Г. *Порталисъ* вчера предъ Коммиссіею Суда Перовъ читалъ докладъ по дѣлу *Фіески*; сегодня онъ будетъ продолжать чтеніе, а послѣ-завтра кончить. Говорятъ, что пять только лицъ замѣшано въ покушеніи 28 Іюля, и что болѣе 200 чел. арестованныхъ по причинѣ связей съ *Фіески*, *Мореемъ* и *Пепиномъ*, или за неосторожные разговоры освобождено. Публичное чтеніе сего рапорта отсрочено къ 16-му числу. (*A.P.S.Z.*)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 22-го Октябля.

О послѣдствіи переговоровъ Князя *Милоша* говорятъ различно. Однако несомнительно, что онъ умѣлъ утвердить у Порты свое вліяніе на будущее время, и его Агенты находятъ нынѣ въ большой силѣ. Увѣряютъ, что Султанъ, по совѣту его, освободилъ Боснійскихъ заложниковъ, принадлежащихъ къ знатнѣйшимъ фамиліямъ сего края, которымъ при отъѣздѣ ихъ изъ Стамбула сдѣлалъ весьма лестныя порученія. Князь *Милошъ*, полагалъ, что по нынѣшнимъ обстоятельствамъ, для совершеннаго усмиренія Албаніи, сіи милости необходимы. Удаленіе ны-

ра сія bardzo pomyslnie udadz moze. Taluza, Lugdun, Paryz i Rouen, takze zakupuja grunta, i przysylaja do nas kolonistow; w ostatnim tygodniu 200 ich przybylo.

— Rozeszla się pogłoska, że 3go t. m. znowu zasła potyczka, między *Cordovą* a Karolistami pod Vittorią. Bitwa miała byđ bardzo krwawa. Szczegóły jeszcze nie są wiadome. — Jenerał Karolistowski *Guergu* w doniesieniu z Taure, w Katalonii-Wyższej, uwiadamia pod 1szym Listopada, że obwarowane wioski Obiana i Saramola, szturmem chciał zdobyć, ale załogi obu tych miejsc szybko się uniosły. — Podług ostatnich wiadomości z Bordeaux, rozkład wojsk Karolistowskich w prowincjach Biskajskich taki byđ ma: Wódz Naczelny Hrabia *Eguja*, przed Vittorią ma 3 dywizye, dobrze wyćwiczonych z dostateczną Artylleryą i jazdą. Pierwsza dywizya, 7,500 ludzi, pod dowództwem Jenerała *Ituralde*; druga 6,600 ludzi pod rozkazami *Villaréal*; i 3cia 8,600, pod dowództwem *Gomez*. Ta ostatnia cała składa się z Katalończyków, a wszystkie są z samych niezonatych. Jenerał *Eguja* jest zasłużony żołnierz i ma w kraju wielkie poważenie.

Dnia 12.

Jenerał *Sebastian* miał wczora posłuchanie u Króla.

— Podług wiadomości z Ajaccio, Xiążę *Orleński* z 4go na 5ty w Corte nocował; 5go do Ajaccio przybył, dzień 6ty tam przepędził, a 7go o 11tey przed południem siadł na okręt do Afryki. Wszędzie Xiążę z zapafem był przyjmowany.

— Mówią, że Hiszpański Jenerał *Alava*, nim na przeznaczone sobie Poselstwo do Londynu pojedzie, pierwzey ze szczególnymi poleceniami uda się do Paryża. (*A.P.S.Z.*)

— Prezes Izby Parów rozesał okólnik, wzywając wszystkich Członków teyże w dniu 16tym na posiedzenie, dla sądenia tych 78miu oskarżonych kwietniowych, na których wyrok jeszcze nie zapadł.

— Według doniesień z Bayonny, znajdowali się obadwa Infanci *Don-Karlos* i *Don-Sebastian*, dnia 7go b. m. w Oyarzum, z 10cią batalionami wojska swego, rozstawionemi między Toulousą, a granicą Francuzką. Cztery bataliony stały między Oyarzum i Fuentarabia, gdzie był *Sagastibelza*. Piętnaście batalionów znajdowało się w okolicy Angre, a trzy inne ze szwadronem jazdy, udały się do Arragonii. Dywizya Portugalska wkroczyła dnia 25 z. m. do Zamory. Dnia 5go b. m. wydał *Mina* rozporządzenie, że Milicya Narodowa Barcelońska, ma na przyszłość pełnić służbę bez pobierania żołdu. Z tego funduszu będzie utworzony korpus ochotników konnych, z których każdy pięć realów dziennie pobierać będzie. Dnia 7go wieczorem, w Figueras było małe zaburzenie, które natychmiast przytłumiono. Karolisci stoją w okolicy *Gerona* i *Kampredon*. (*G. C.*)

Dnia 13.

Król miał wczora naradę z Ministrami przez 3 godziny, po której bezpośrednio z J. K. Mścią rozmowę miał Xiążę *Talleyrand*.

— Król i Królowa Belgów wczora już ztąd do Bruxelli powrócili. Wyjazd ich tak cicho się odbył, że wydawcy gazet tutejszych wczora jeszcze najmnieyszej o tém nie mieli wiadomości.

— Pomiedzy Prefektami Departamentów, zasłyły różne przemiany.

— Jenerał *Allard* otrzymał Kommandorski Krzyż Orderu Legii Honorowej.

— P. *Portalis* czytał wczora przed Kommissją Sądu Parów rapport o sprawie *Fieschiego*; dziś znowu będzie czytał, a jutro dopiero ma skończyć. Mówią, że 5 osób jest wmieszanych do zbrodni 28go Lipca, i że więcey 200 ludzi, z przyczyny związków z *Fieschim*, *Moreyem* i *Pepinem*, albo dla innych nieostróżnych opowiadań uwiezionych, na wolność wypuszczono. Publiczne czytanie tego rapportu zawsze jeszcze na 16ty przeznaczają. (*A.P.S.Z.*)

ТУРСЯ.

Konstantynopol, dnia 22 Października.

O wypadku układów Xięcia *Milosza*, mówią rozmaicie. To atoli jest rzeczą nieulegającą wątpliwości, że wpływ swój u Porcy umiał na przyszłość zapewnić, a jego agenci zostają teraz w wielkim znaczeniu. Zapewniają, że Sułtan, idąc za jego radą, uwolnił zakładników Bośniackich, należących do najznakomitszych rodzin tego kraju, którym przy ich odjeździe ze Sтамбулу, dał nadto bardzo zaszczytne zlecenia. Xiążę *Milosz* uważał teraznieysze okoliczności, to jest zupełne uspokojenie Albanii, za naystosownieyszą porę do tych oznak łaskawości. Usunięcie do-

нѣшняго Греческаго Патріарха также сдѣлано по совѣту Князя *Милоша*, а это немаловажно. Предложенный имъ въ санъ Патріарха, Серескій Архіепископъ *Григорій* у всѣхъ Грековъ въ величайшемъ уваженіи.

— По официальнымъ донесеніямъ изъ Лагера Сераскира *Решидъ-Паши*, отъ 4-го Октября, *Ибрагимъ-Паша*, помощію измѣны, въ которой участвовалъ даже самъ *Эмиръ-Бекиръ*, удалось занять Ливанскія горы и побѣдить Друзовъ. Всѣ почти вооруженные жители Ливана попались въ плѣнъ. По причинѣ сей побѣды вся Сирія была въ ужасномъ страхѣ; *Ибрагимъ-Паша* полагаетъ столь обезпеченнымъ владычество свое въ семь краѣ, что отправляется самъ въ Александрію.

— Послѣднія извѣстія изъ главной квартиры простирающіяся до 13-го Октября, сообщаютъ, что Сераскирь, сообразно полученнымъ повелѣніямъ, главную квартиру перенесъ изъ Карпутъ въ Дябекиръ, а мужское народонаселеніе городовъ Карпутъ, Мердина и Дябекира, устроилъ по Европейскому образцу. Регулярное войско занято было преслѣдованіемъ разбойничьихъ ордъ, и принужденіемъ ихъ къ покорности. Войско *Решидъ-Паши* считаютъ до 80 тысячъ чел.; кромѣ сего говорили что ненужному уже нынѣ въ Албаніи войску, послано повелѣніе выступить въ Азію. (G. C.)

Е Г И П Е Т Ъ.

Александрія, 22-го Сентября.

Мехмедъ-Али 19-го ч. с. м. пребывающимъ здѣсь иностраннымъ Консуламъ объявилъ ноту, въ которой онъ оправдывается противу чинимыхъ ему упрековъ, будто бы онъ былъ виновникомъ Албанскаго мятежа. Начало сей ноты такое: „Нѣкоторыя газеты, а особливо *Оттоманскій Мониторъ* обвиняютъ *Мехмеда-Али*, будто бы онъ былъ поджигателемъ бунта *Табиль-Буси* въ Албаніи, и сіе утвержденіе основываютъ на ложномъ онаго признаніи, сдѣланномъ для собственной его пользы. Увѣренія поминутыхъ газетъ тѣмъ удивительнѣе, что *Мехмедъ-Али* давно уже занимается улучшеніемъ благосостоянія государства, ввѣреннаго его управленію. Краткое начертаніе того, что *Мехмедъ-Али* сдѣлалъ въ одинъ годъ для пользы Египта, будетъ убѣдительнѣйшимъ отвѣтомъ противу взводимой на него клеветы. (D. P.)

— Одинъ изъ новѣйшихъ Англійскихъ путешественниковъ сообщаетъ слѣдующее изображеніе Египта, подъ управленіемъ *Мехмеда-Али*. „Въ продолженіи нѣсколькихъ уже лѣтъ вниманіе Европы обращено на *Мехмеда-Али*, подданнаго Порты и Пашу, который, пользуясь затруднительнымъ положеніемъ Султана *Магмуда*, стремился сдѣлаться независимымъ, основать Государство, и упрочить его при помощи Европейской промышленности. Слава о немъ распространена Европейцами разныхъ націй, извлекавшими свои выгоды изъ его удачныхъ или несчастныхъ нововведеній, изъ его полезныхъ предположеній или безразсудныхъ предпріяній. Французскія и Англійскія газеты изображали *Мехмеда-Али* возстановителемъ земли Фараоновъ, водворителемъ образованія въ Африкѣ, новымъ лунезарнымъ свѣтиломъ нынѣшней Аравіи. — Все это чрезвычайно преувеличено. — Честолюбіе и сила воли *Мехмеда-Али* действительно безпримѣрны. — Въ продолженіе 20-ти лѣтъ, владычествуя надъ странюю, избилующею всеми способами, и бывъ съ неограниченнымъ Повелителемъ, онъ не имѣлъ надобности вести войну, нигдѣ не встрѣчалъ никакого сопротивленія и могъ свободно располагать 5-ю милліонами фунт. стер. годоваго дохода. — Пользуясь этимъ мирнымъ временемъ, устроилъ онъ армію и флотъ, которые были хотя малочисленнѣе войска и флота Турецкаго Султана, однако; гораздо лучше сформированы. — *Мехмедъ-Али* окружилъ себя Европейцами, — искателями счастья, испыталь свои новыя войска въ Африкѣ, Аравіи и Греціи, и тайнѣмъ приуготовилъ свою независимость. Видя чрезвычайную пользу Европейскихъ учрежденій, могущественное вліяніе торговли и мануфактуръ, *Мехмедъ-Али*, возымѣлъ къ нимъ безграничное удивленіе. — Не вѣдая истинныхъ основаній благоденствія народнаго и жизни промышленной, онъ захотѣлъ внезапно создать новый Египетъ, промышленный и торговый, и для того вызвалъ купцевъ изъ Европы. Но будучи корыстолюбивъ, какъ всякій Паша, онъ хотѣлъ присвоить себѣ и выгоды спекулантовъ; для того снабжалъ ихъ значительными суммами и сдѣлался заимодавцемъ множества людей безъ имущества и безъ правилъ, которымъ нечего было терять и которые потому вдавались въ самыя безразсудныя предпріянія. Онъ скрылъ овою досаду на неудачи, и началъ притѣснять своихъ подданныхъ.

тычасоваго Патріарха Грекаго, jest także dziełem Xięcia *Mitosza*, a to niemało znaczy. Podany przez niego na Patryarchę, Arcybiskup z Seres, *Gregorius*, jest u wszystkich Greków w jak największem poważeniu.

— Według urzędowych doniesień z obozu Seraskiera *Reszid-Paszy*, datowanych dnia 4go Października, udało się *Ibrahimowi* Baszy, przez zdradę, w której sam nawet *Emir-Bekir* był mu pomocny, zdobyć góry Libanu i zwyciężyć Druzów. Prawie wszyscy uzbrojeni mieszkańcy Libanu dostali się w niewolę wojenną. Z powodu tego zwycięstwa, cała Syrya została w trwodze największej. *Ibrahim* Pasza sądzi swe panowanie w tym kraju tak dalece teraz ubezpieczonem, że sam udaje się do Alexandryi.

— Późniejsze doniesienia z głównej kwatery, dochodzące do dnia 13go Października, zwiastują, że Seraskier, stosownie do otrzymanych rozkazów, przeniósł swą główną kwaterę z Karput do Diarbekir, a ludność męzką miast Karput, Merdin i Diarbekir na sposób Europejski urządził. Wojsko regularne było zajęte ściganiem rozbojniczych hord i zmuszeniem ich do uległości. Wojsko *Reszida* Paszy wynoszą na 80,000 ludzi, a prócz tego mówiono, że wojsku, niepotrzebnemu już teraz w Albanii, posłano rozkaz, udania się do Azyi. (G. C.)

Е Г И П Т.

Alexandrya, dnia 22 Września.

Mehmed-Ali kazał dnia 19go b. m. podać wszystkim rezydującym tu Konsułom zagranicznym notę, w której usprawiedliwia się z czynionych mu zarzutów, jakoby był twórcą powstania albańskiego. Na początku tej noty czytamy: „Niektóre pisma, a mianowicie *Monitor-Ottomański*, obwiniają *Mehmeda-Alego* jakoby był podżegaczem powstania *Tafil Busi* w Albanii, i to swoje twierdzenie opierają na fałszywych tegoż dla własnego dobra uczynionych zeznaniach. Twierdzenie wspomnianych pism jest tém bardziej zdziwliwem, iż *Mehmed-Ali* oddawna zajmuje się powiększeniem pomysłności kraju, powierzonego zarządcom jego. Krótki wykaz tego, co *Mehmed-Ali* w jednym roku dla dobra Egiptu uczynił, będzie najsławniejszą odpowiedzią na rzucone przeciw niemu potwarcze zarzuty.“ (Dz. P.)

— Jeden z nowszych Angielskich wojażerów udziela następujący rys Egiptu pod zarządami *Mehmeda-Alego*. „Od kilku już lat uwaga Europy zwróconą jest na *Mehmeda-Alego*, poddanego Porty i Baszę, który korzystając z niepomysłnego położenia Suлтана *Mahmuda*, starał się uczynić siebie niepodległym, założyć państwo i ustalić je przy pomocy przemysłu Europejskiego. Sława o nim, roznieśiona została, przez Europejczyków różnych narodów, ciągnących swoje pożytki z jego pomysłnych lub nieszczęśliwych nowych urządzeń; z jego pożytecznych zamysłów lub przesądnych zamiarów. Gazety Francuzkie i Angielskie, wystawiały *Mehmeda-Alego* jako wskrzesiciela Państwa Faraonów, założyciela cywilizacyi w Afryce, nowem światłem teraźniejszej Arabii. Wszystko to jest nadzwyczaj przesadzonem. Duma i siła woli *Mehmeda-Alego*, rzeczywiście są bezprzykładne. — W przeciągu lat 20tu, panując w kraju, obfitującym we wszystko i będąc nieograniczonym jego rozkazodawcą, nie miał potrzeby prowadzić wojny; nigdzie nie doznawał żadnego oporu; podług woli mógł rozrządzać 5cią milionami funt. szterl. dochodu rocznego. — Korzystając z tego spokojnego czasu, urządził wojsko i flotę, które chociaż były, mniejsze w liczbie od woyska i floty Султана Турецkiego, jednak daleko lepiej uformowane. — *Mehmed-Ali* otoczył się Europejczykami, szukającemi losu; doświadczył swych woysk w Afryce, Arabii i Grecyi; tajemnie przygotował swą niepodległość. — Widząc nadzwyczajną użyteczność Europejskich urządzeń, potężny wpływ handlu i rękodziel, *Mehmed-Ali* powziął do nich podziwienie bez granic. — Nie znając prawdziwych zasad pomysłności narodu i życia przemysłowego, niezwłocznie pragnął on stworzyć nowy Egipt, — przemysłowy i handlowy, — i dla tego przyciągnął kupców z Europy. Lecz, będąc chciwym zysku, jak każdy Basza, chciał sobie przywłaszczyć i korzyści spekulantów, dla tego dawał im znaczne summy, i stał się wierzyicielem mnóstwa ludzi bez majątku i prawideł; którzy nie mieli nic do stracenia a którzy zatem w najnierozsądniejsze wdali się zamiary. Ukrył on swoje zmartwienie z niepomysłności i zaczął uciskać swych poddanych. Potrzebne mu były fabryki, i zakładał je, przymuszając w nich pracować dzieci i dorosłych, bez nadgrody za najlepszych utrzymanie. — Przemysł, utrzymywany podobnym sposobem, nie był pomysłny. Dawniejsze bogactwo Egiptu zawierało się w zbożu, i ten żywny kraj, mógłby wy-

Ему нужны были фабрики и онъ заводилъ ихъ, сильно заставляя работать на нихъ дѣтей и взрослыхъ, безъ платы, за самое скудное содержаніе. — Промышленность, поддерживаемая подобнымъ образомъ, не могла имѣть успѣха. — Прежнее богатство Египта состояло въ хлѣбѣ, и эта плодоносная страна могла бы производить много другихъ продуктовъ; но *Мегмедъ-Али* закупаетъ все для себя, а жители Египта не извлекаютъ изъ того ни какой прибыли. — Въ Европѣ всего этого не знаютъ; обманываясь наружнымъ видомъ, удивляются этому Преобразователю Египта, 60,000 обученныхъ солдатъ его, его флоту въ 30 линейныхъ кораблей, его арсеналамъ, типографіи, его Химическимъ лабораторіямъ и его школамъ. Но на это смотреть не съ надлежащей точки зрѣнія. Надобно самому посѣтить школы, которыя всѣми такъ расхваливаются, и тогда только можно узнать, на чемъ основано распространеніе просвѣщенія, за которое Пашу Египетскаго превозносятъ такими похвалами. Я нашелъ тамъ довольно дурно составленную бібліотеку. Типографію завѣдуетъ молодой Арабъ, находившійся въ числѣ посланныхъ въ Европу воспитанниковъ. — Этотъ молодой человекъ, въ нашемъ присутствіи, самъ отливъ шрифтъ, набралъ строку и напечаталъ ее. — Я входилъ также въ бумажно-прядельную фабрику, и присутствовалъ при различныхъ производствахъ на ней, начиная съ сортированія хлопчатой бумаги до набиванія красокъ и рисунковъ на матеріи. Тамъ есть машины, приводимыя въ движеніе лошадьми, и главный надзоръ надъ снарядами, сдѣланными по новѣйшимъ Европейскимъ образцамъ, порученъ Арабамъ и Туркамъ. — При нашемъ посѣщеніи чугунныхъ заводовъ, ковали якоря. На пушечномъ дворѣ увидѣли мы новозобрѣтенную машину для просверливанія вдругъ двухъ затравокъ. — Артиллерійскіе снаряды, ящики и проч. видѣнные нами въ действахъ, были сдѣланы въ новѣйшемъ видѣ и весьма хорошо. — Скорѣе можно было бы подумать, что находишься въ Музеумѣ, въ которомъ собраны образчики Европейскихъ издѣлій, нежели въ действительномъ действахъ и на фабрикахъ. Но эти успѣхи въ промышленности не приносятъ никакой пользы народу, потому, что Паша присвоилъ себѣ исключительно всѣ выгоды отъ этихъ продуктовъ. — Дѣти, работающія на фабрикахъ, стада, дома, хлѣбъ, виноградники, — все принадлежитъ одному Пашѣ. — Александрійскій каналъ, прорытый безъ всякой платы за работу, стоилъ жизни 60,000 чел. Паша вывозитъ изъ Европы золотую и серебряную монету, изъ которой чеканитъ потомъ дурные пиастры, и подданные его принуждены принимать ихъ за цѣну, несравненно выше настоящаго ихъ достоинства. — Онъ назначаетъ своей монетѣ произвольную цѣнность и перемѣняетъ ее по прихоти. Таковъ этотъ человекъ, коего владычество простирается теперь отъ береговъ Нильскихъ до береговъ Евфрата; онъ самъ исчерпалъ всѣ источники богатства своей страны. Египетъ, имѣющій истощенный, пересталъ быть плодоноснымъ. Будучи принужденъ увеличивать свои владѣнія, для того, чтобъ имѣть возможность продлить свое Политическое бытіе, завоевалъ онъ Сирію, не изъ честолюбія, а по нуждѣ. — Обстоятельства благоприятствовали ему. Онъ окружилъ себя Французскими Офицерами, Французскими Инженерами; и не смотря на то, въ Египтѣ все таже скудость финансовъ, то же невѣрное и шаткое положеніе народа и Государства. — Блокада, наложенная на гавани *Мегмеда-Али* сильною морскою эскадрою, можетъ погубить его. (Снб. В.)

ГРЕЦІЯ.

Афины, 11-го Октября.

Слышно о перемѣнѣ нашихъ Министровъ. Князь *Суццо* будто бы возвратился въ Петербургъ, какъ уполномоченный Министръ Греческаго Короля, а Графъ *Метаксасъ*, какъ чрезвычайный Посланникъ отправится въ Мадридъ. Сія перемѣна приписываютъ предложеніямъ Лорда *Дургема*, сдѣланнымъ во время его пребыванія Графу *Арманспергу*.

— Правительство наше получило благоприятныя извѣстія о состояніи пограничныхъ странъ. Генералъ *Гордонъ* разсылъ около 500 Румилійскихъ мятежниковъ, а ихъ предводители *Маласково* и *Ятајонисъ* убиты.

— Скоро послѣдуетъ учрежденіе придворнаго банка. Министръ Финансовъ *Трикуписъ* усердно симъ занимается. Стараются также о составленіи Государственнаго Совета изъ однихъ Грековъ. Король издалъ повелѣніе, чтобы въ Его гвардію принимали только тѣхъ воиновъ, кои служили въ послѣдней войнѣ. (D. P.)

давать wiele innych plodow; lecz *Mehmed Ali* zakupuje wszystko dla siebie, a mieszkańcy Egiptu nie mają ztąd żadnego zysku. — W Europie o niczemъ tém nie wiedzą; łudzac się powierzchownymъ widokiemъ, dziwią się temuż przetworzycielowi Egiptu, 60 tysięcy wyćwiczonego jego żołnierza, jego flocie z 30 wojennychъ okrętów, jego zbrojowniom, drukarni, jego chemicznymъ laboratoryum, i jego szkołom. Lecz patrząc nie z należytymъ punktu. Samy odłał pismo, ułożył litery, i wytoczył. Wchodziłem także do fabryki przedzenia bawełny i znajdowałem się przy różnychъ na niej robotach, zaczynając od gatunkowania bawełny do nabijania farb i deseniów na materii. Są tam maszyny poruszane kołami, a główny dozór narzędzi, podługъ najnowszychъ wzorówъ Europejskichъ zrobionychъ, poruczony jest Turkomъ i Arabom. Przy oglądaniu zakładówъ żelaznychъ, kuto wtenczas kotwice. W Ludwisarni widzieliśmy nowo wynalezioną maszynę, do świdrowania razem dwóchъ zapawów. Narzędzia artyleryjskie, jaszczyki i t. p. któreśmy widzieli w zbrojowni, zrobione są podługъ najnowszychъ wzorówъ i bardzo dobre. Prędzej można było pomyśleć, że się znajdujesz w muzeum, w którymъ zebrane są wzory europejskichъ wyrobówъ, aniżeli w rzeczywistej zbrojowni i fabryce. Lecz te dzieła przemysłu, nie przynoszą żadnej korzyści dla narodu, dla tego, że Basza sobie jedynie przywłaszczył, wszystkie zyski z tychъ produktów. — Dzieci, pracujący na fabrykach, trzody, domy, winnice, zboże — wszystko to należy do samego Baszy. — Kanał Alexandryjski wykopany bezъ żadnej opłaty za robotę, kosztowałъ życia 60,000 ludzi. Basza wywozi z Europy złotą i srebrną monetę, z której potemъ निकетное выбивają пиастры, а jego poddani przyjmować je powinni w cenie nierównie wyższej od rzeczywistej ichъ wartości. Samowolnie naznacza on wartość monety i odmienia ją podługъ upodobania. Takimъ jest ten człowiek, którego władztwo rozciąga się teraz od brzegówъ Nilu, do brzegówъ Eufratu; sam on wyczerpał wszystkie źródła swojego kraju. Egipt, przezeń wyniszczony, przestał być urodzajnymъ. Przymuszony będącъ powiększyć swe Państwo, dla tego, ażeby mógłъ przedłużyć swój byt polityczny, podbił Syryę, nie z żądzy sławy, lecz z potrzeby. Okoliczności mu sprzyjały. Otoczył się Francuzkami Oficerami, Francuzkami Inżynierami; lecz pomimo o, w Egipcie, też same niedostatki finansowe, też samo nie pewne i chwiejące się położenie narodu i Państwa. — Blokada, której doświadczają porty *Mehmeda-Alego*, od silney morskiej eska-dry, może go zgubić. (G. S. P.)

ГРЕСУА.

Атены, dnia 11 Października.

Слышае о odmianie Ministrówъ нашихъ. Хіяѣ *Suzzo* ма wrócić do Petersburga, jako pełnomocny Ministerъ Króla Greckiego, а Hrabia *Metaxas* ма się udać w szczególnymъ p. s. n. i. w Madryt. Odmiany te przypisująъ przełożeniom, które Lord *Durham* w czasie pobytu swego miałъ podać Hrabieму *Arman-sperg*.

— Rządъ nasz odebrałъ pomysłne wiadomości o stanie okolicъ pogranicznych. Generałъ *Gordon* rozproszyłъ blisko 500 powstańcówъ Rumelijskichъ, а przywódcówъ ichъ *Malascovo* i *Yatajonis* trupemъ położył.

— Zamysłъ utworzenia banku nadwornego ma wkrótce przyjszъ do skutku, czémъ Ministerъ Skarbu *Trikupis* gorliwie się zajmuje. Pracują także nadъ urządzeniemъ Rady Stanu, złożonej zъ samychъ Греkówъ. Królъ wydałъ rozkazъ, aby w tworzącej się gwardyi jego, umieszczono takichъ tylko żołnierzy, którzy w ostatniejъ wojnie służyli. (G. C.)